

REGULI SIMPLE DE SCRIERE CORECTĂ PENTRU CA SĂ FII ÎNTOTDEAUNA *COOL*

CE TREBUIE SĂ ȘTIU MAI ÎNTÂI

- Două părți de vorbire diferite care se pronunță împreună, în scris se despart prin **folosirea cratimei**.
- În rostire, două cuvinte pot suna identic, dar e posibil ca acestea să fie **scrise diferit**: neam, ne-am, sau, s-au, etc.
- Trebuie să **recunoști spontan părțile de vorbire** existente într-un enunț.

S-AU / SAU

1. Se folosește forma “s-au” atunci când recunoaștem pronumele reflexiv “s” urmat de verbul auxiliar “au”
  - Ei **s-au** întâlnit în fața bibliotecii.
  - Colegii mei **s-au** întors victorioși din campionat.
  - Participanții din proiectul Aleph **s-au** înțeles foarte repede în rezolvarea temelor de grup.
  - Cei doi nu **s-au** certat niciodată.
2. Se folosește forma “sau” atunci când recunoaștem conjuncția disjunctivă (poate fi înlocuită prin “fie”)
  - **Intri sau** ieși ?
  - Ai reușit să afli răspunsul corect al problemei **sau** ai încă nevoie de timp ?
  - Te consideri nevinovat, **sau** ai înțeles unde ai greșit?
  - Vor veni prietenii **sau** părinții lor ?
  - Vei conduce tu **sau** Andrei pe timpul nopții ?

S-A / SA

1. Se folosește “s-a” atunci când recunoaștem pronumele reflexiv “s” urmat de verbul auxiliar “a”.
  - Mihai **s-a** întâlnit cu prietenii săi în Muzeul de Artă Modernă din Paris.
  - Ea **s-a** întors fericită în sala de spectacol.
  - La această petrecere **s-a** dansat toată noaptea.
  - Eram contrariați că în ședință **s-a** discutat cazul nostru.
  - **S-a** întristat pentru că nu a fost înțeles.
2. Se folosește forma “sa” când recunoaștem adjectivul pronominal posesiv, echivalent al pronumelui personal de genitiv “a lui” (“a ei”).
  - Opinia **sa** (a lui) a fost luată în seamă.
  - Mama **sa** (a ei, a lui) avea o voce minunată.
  - Poezia **sa** a declanșat o discuție aprinsă.
  - Când a auzit varianta **sa** de răspuns, Monica și-a dat seama că a greșit.

NE-AM / NEAM / NE-A

1. Se folosește forma “ne-am / ne-a” când recunoaștem pronumele reflexiv / personal “ne” urmat de un verb auxiliar (“am” “a”)
  - **Ne-am** revăzut peste ani, când eram cu toții mult mai în vârstă.
  - Marina **ne-a** comunicat decizia lor de a nu ne însoți.
  - Ei **ne-au** povestit totul cu amănunte amuzante.
  - Nu **ne-am** supărat pentru gluma pe care au făcut-o la plecare.
  - Toți știau că nu **ne-am** lăsat ușor convinși de argumentele lor.
2. Se folosește forma “neam” când recunoaștem substantivul cu sensul de popor sau de rudă.
  - Am crezut întotdeauna în unitatea de **neam** a românilor.
  - Gloria unui **neam** cu un destin istoric eroic nu este trecătoare.
  - În încercarea unui **neam** de a se impune, cultura sa este cea mai importantă dovadă de acț iune în istorie.
  - Barbarii au invadat, **neam** după **neam**, întreaga Europă medievală.

I-AR / IAR

- Se folosește forma “i-ar” când recunoaștem pronumele personal “i” urmat de verb auxiliar la condițional optativ (“ar”).
  - I-ar fi răspuns prompt, dar nu găsea ușor argumente de neînvinc.
  - I-ar spune adevărul dacă ar fi întrebată.
  - Dacă ar scrie un volum de poezie, i-ar dedica ei primul dintre texte.
  - I-ar pregăti cele mai bune prăjituri dacă ar avea ingredientele necesare.
- Se folosește forma “iar” când recunoaștem conjuncția adversativă sau adverbul “iar”.
  - Iar le-ai dat de înțeles că nu vei participa la discuțiile lor ? (adverb)
  - Eu tocmai plecam, iar tu tocmai ai venit (conjuncție).
  - Se auzea aceeași piesă, iar și iar, la patefonul vechi al bunicii. (adverb)
  - Cum voi explica faptul că iar ai intrat aici? (adverb)
  - Eu voi încerca să găsesc răspunsuri, iar tu vei încerca să adresezi întrebări interesante. (conjuncție)

UN PRONUME URMAT DE UN VERB AUXILIAR

- Se folosește cratima pentru a marca faptul că sunt două părți de vorbire distincte: pronume personal sau reflexiv urmat de verb auxiliar (de obicei un perfect compus sau condițional optativ): v-au dat, i-am văzut, v-ați dat seama, v-ar răspunde, v-am căutat, ne-a spus, ne-ar căuta, și-au adus aminte, l-am văzut, mi-am dat seama, le-am răspuns, etc.
  - Când au intrat în clasă, și-au adus aminte de anii adolescenței.
  - L-am zărit în mulțime, în timp ce traversa strada.
  - Le-am răspuns că nu este nimic grav, deși ar fi trebuit să spun adevărul.
  - Nu mi-am dat seama că pe tine te căuta.
  - V-au dat de înțeles că vă așteaptă oricând.
  - I-am înțeles intențiile, dar nu puteam să-i accept scuzele.
  - I-am înțeles, dar nu i-am lăsat să intre mai devreme în sala de spectacol.
  - V-ați dat seama de proporțiile acestui eșec.
  - El v-ar răspunde imediat că este de acord.
  - V-am căutat în zadar toată ziua.
  - Ne-a invitat la petrecerea ei și ne-am bucurat că o vom revedea.

V-A / VA

- Se folosește forma “v-a” atunci când recunoaștem pronumele personal “v” urmat de verbul auxiliar “a”.
  - V-a dat de înțeles că a refuzat propunerea dumneavoastră.
  - V-a anunțat prin curier că nu va ajunge la timp la evenimentul oficiat aici.
  - Nu cred că v-a înțeles prea bine.
  - Sunt convins că v-a dat tot concursul pentru reușita dumneavoastră.
  - Nu v-a convins argumentarea lui Andrei?
  - V-a plăcut conferința prietenului dumneavoastră?
- Se folosește forma “va” atunci când recunoaștem forma de viitor a unui verb.
  - Andrei vă va răspunde imediat la întrebare.
  - Regele va refuza propunerea dumneavoastră.
  - Ministrul va anunța prin curier rapid data sosirii la castel.
  - Nu sunt convins că Mihai își va da tot concursul pentru reușita echipei.
  - Argumentarea lui nu va convinge pe nimeni.
  - Știm cu toții că nu va ajunge la timp.
  - Nu știm cum va proceda în situația aceasta dificilă.

